

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, April 14, 1981

Nr. 73

ERDVĖLAIVIS COLUMBIJA NUSILEIS ŠIANDIEN

NAMŲ SAVININKAMS SUKĖLĖ DIDELĮ NERIMĄ

Pirm. J. Bacevičius 8:30 val. vak. pradėjo Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos susirinkimą ir pranešė, kad nėra mirusių ir naujų narių. Patvirtė J. Tričį parodyti filmą. Filmą kariškio—generolo pristatytas. Jame kalbėjo aukšti pareigūnai ir net prezidentas R. Reagan.

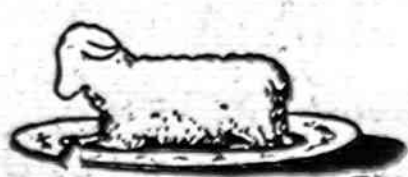
Kas filme rodoma? Kubos diktatorius Castro, Maskvos vyriausybės įpareigotas, stengiasi Kubos kaimynines valstybes paimti komunistų globon. Castro iš Maskvos diena gaus 8 milijonus dolerių, paruošia kadrus, kurių Salvadore, Nikaragvoje, Venecueloje ir kitose kaimyninėse valstybėse tikslas nuversti esamas vyriausybes ir pastatyti komunistines. Naudoja lėktuvus, tankus ir visokio tipo ginklus. Parodomos kovos, šūviai, lavonai. Kazkas baisaus! Filmo eigoje duodami komentaringų asmenų komentarai. Pirmenama Panamos kanalo netekimas, Parodomą, kaip Castro bučiuojasi su Brežnevu. Pabaigoje prez. R. Reaganas, suminėjęs Amerikai ir visam pasauliui gresiantį pavojų gudžiasi, kad nors pavėluotai susigriebta žūt būtinai kovai prieš pasaulio pabaisą — komunistų. Dėvės telaimina tas pastangas.

Filmas spalvotas, vertas dėmesio. Dėkingi J. Tričiui, J. Bagdžiui, p. Kačinskui, kurie nepagalėjo pinigų ir panoro lietuvių susirinkimui visuomenę praversti akis, kuri jau gerokai pasinėšusi net į klystkelius.

Antroje dalyje J. Bacevičius pakvietė B. Vindasienę pakalbėti socialiniais klausimais. Esą, buvęs etninis grupių suvažiavimas Baltuose Rūnuose ir svarstyta apie vyresnio amžiaus asmenis, kurie reikalingi globos. Lietuviai, latviai ir estai labiausiai atsilikę, ir nesinaudoja tomis subsidijomis, kurios vyriausybės skiria pasenusiems ir senagalvusiems asmenims. Kitas posėdis bus rudenį.

Lietuvių B-nė dubliuodama ALTA, VLIKą, panoro Socialinio skyriaus įsteigimu brautis į BALFą, Dukterų D-jos, Pensininkų Sąjungos ir Namų Savininkų S-gos veiklą.

Tuo reikalu sudarė vadovybę: dr. A. Butkus — pirmininkas, Br. Snarskis — Survey Coordinator. Atspausdino "surašinėjimo anketa". Joje net 118 klausimų. Jie atspausdinti anglų ir lietuvių kalbomis. Surašymas pradedamas nuo 60 m. amžiaus.

KALENDORĖLIS

Balandžio 14: Justinas, Didutė, Visvaldis, Sangaudas.
Saulė teka 5:13, leidžiasi 6:30.
Oras šiltas, lietus.

Toks surašymas bus kas dešimt metų.

Surašymo tikslas, esą, nustatyti, kiek yra šio amžiaus lietuvių, jų išsilavinimą, šeimas, sveikatos ir finansinę padėtį, fizinį aktyvumą, dirbamumą darbus, teikiamą pagalbą, pasitaikančius trūkumus ir problemas. Šie duomenys yra būtini reikalingi organizuoti prašant bet kokios paramos, jos reikalingos lietuviams.

Surašymo taisyklėse yra anketa ir surašymo kortelės. Kortelėse įrašomos pavardės. Organizuojami talkininkai. Turėsime antrą BALFą, eilę ofisų, kadrus talkininkų, kurie prieš mūsų norą ir valią varstys duris. Suprantama, kas nors juos finansuos. Jie veltui nedirbs.

Prasideda klausimai. Biografinės žinios, gimimo metai, kur gimęs, kur gimė jūsų tėvas, motina, ar dar gyvi, vedybų statusas, ar turi pilietybę, kaip dažnai pasimatote su anūkiais, broliais, seserimis ir t.t.

Eilėje klausimų, ar parašė testamentą, koks buvo užsiėmimas prieš atvykstant į Ameriką, kokios mėnesinės pajamos, kokia religija, ar priklausite partijai, organizacijai? Kaip dažnai dalyvaujate religinėse apeigose, ar jūsų vyras/žmona užpildė anketa? — paskutinis 118-tas klausimas. Nori surinkti duomenis bent 90 metų visu lietuvių.

Susidaro įspūdis, kad jau bus išimti iš apyvartos asmenys, kurie teikė iš pasalų žinias advokatų kolegijai, kuri Sovietams perduodavo palikimus. Girdi, bus viskas paslaptis, parašo nėra, bet kortelėje yra visi duomenys. Rusai ne tokias paslaptis pavagia, o čia tariasi lankosi ok. Lietuvoje išlaikys paslaptį! Tai dar vienas kipsiukas, pasėtas naujam "erzeliui" sukelti, kad visuomenė daugiau pasineštų į apgalvotai parengtus klystkelius. Tęparašo daugiau kompetentingos institucijos: ALTA, BALFas, R LB-nė, Pensininkų, Namų Savininkų Sąjungos ir net VLIKas prieš tuos klaidingus užmojus, kurie kvepia "importu".

Buvo keletas klausimų. J. Bagdžius, J. Tričys, J. Stonkus ir B. Vindasienė atsakinėjo. Pirm. J. Bacevičius, suprantama, dėkojo už pranešimą. Būdinga, kad adv. C. Kal ty-lėjo.

Buvo teisingas susirinkimas. Protokolas perskaitė A. Katelinė. Priimtas be pataisų.

Pirm. J. Bacevičius pristatė Tėviškės parapijos atstovą. Plojome. Einamais reikalsis kalbėjo B. Erčius, St. Pallaba, Ona Ankinė. J. Bacevičius kalbėjo apie mokesčius ir įspėjo saugotis atėjūnų. Aiškinimui Siliūno žudiko surinkta \$5.000.

Mūsų distrikto policija jaunimui rengia pramogą. Bus loterija. Ragino pirkti bilietus.

Londono priemiestyje Brixtone, juodžių ir indų apgyventame, jau trys dienos čia kruvinos kovos tarp policijos ir Brixtono gyventojų. Policija nustatė, kad kovon metasi Europoje apmokytas jaunimas.

V. KUTKUS BIJO DALYVAUTI VIESOSE SVARSTYBOSE

PLB ir JAV LB Valdybos atsisakė dalyvauti ALTo Visuomeninių reikalų komisijos siūlomose svarstybose. Šios komisijos buvo siūloma suruošti VLIKo, ALTo ir LB svarstybas (diskusijas), kaip būtų galima sėkmingiau dirbti Lietuvos laisvei atgauti.

Savo atsisakymus šiose svarstybose dalyvauti minėtos Valdybos grindžia JAV LB ir ALTo buvusiose pasitarimuose numatytų projektų pastarosios nepriėmimu, nors šios siūlomos svarstybos nieko bendro neturi su bent kokiais buvusiais pasitarimais ir tarimais "susitarimais": svarstybose juk nebūtų siekiama jokių formalių nutarimų, o tik keliamas klausimas, kaip galėtų būti visų veiksmų bendrai ir pavienių veiksmų atskirai sėkmingiau vykdomas Lietuvos laisvinimo darbas.

PLB Valdybos pirm. V. Kamantas ir JAV LB Krašto Valdybos pirm. V. Kutkus savo atsisakymuose abu vienu nurodo, kad svarstyboms (V. Kutkus rašo "beprasmiškos diskusijoms") "nėra prasmės gaišti laiko".

ALTo Visuomeninių reikalų komisija, pranešdama apie PLB ir JAV LB atsisakymą svarstybose dalyvauti, kartu apgailestauja, kad jos pastangos viešai išdiskutuoti mūsų veiksmų skirtingus ir dažnai pasikartojamus nereikalingus veiksmus ir juos kiek suderinti, nebuvo priimtos. Komisijai supratimu, būtų buvę naudinga pabandyti nauju keliu siekti lietuvių visuomenės skaldymąsi sulaukyti ir siekti Lietuvos laisvės vienybės sustiprinimo.

Dr. Leonas Kriaučiūnas,
ALTo Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas

VICEPREZIDENTAS G. BUSH REMIA PREZIDENTO REAGANO PROGRAMĄ

JIS SAKĖ NEGRAMS, KAD PREZIDENTAS REAGANAS NĖRA SYKŠTUOLIS

TUSKEGEE, Alabama (AP). — Sekmadienį viceprezidentas George Bush dalyvavo Tuskegee instituto šimto metų sukakties minėjime. Jam buvo suteiktas garbės teisių daktaro laipsnis.

Nariai būriavosi prie stalo. Susirinkimas baigėsi 10 val. vakaro.

Sekmadienį viceprezidentas George Bush dalyvavo Tuskegee instituto šimto metų sukakties minėjime. Jam buvo suteiktas garbės teisių daktaro laipsnis. Ta proga jis pasakė kalbą gausiai susirinkusiems negrams, nes minima kolegija buvo įsteigta negrams. Ir dabar jie ją daugumoje tebelanko. Institutą įsteigė prieš 100 metų žinoma žmonių švietėja Booker T. Washington mokytis ir įvesti buvusius vė-

VETERANAMS PAKILS NAMŲ PASKOLŲ NUOSIMČIAI

WASHINGTON. — Veteranai, imdami paskolas namams pirkti, gaudavo iš federalinės valdžios garantiją ir mokėdavo mažesnę nuosimtį, negu kad eiliniai pirkėjai imdami tokias pat paskolas iš bankų.

Dabar federalinė administracija praneša, kad nuo pirmadienio namų paskolų nuosimtis pakeltas iki 14,5 nuosimčio.

Šis namų paskolų nuosimčių pakėlimas daugiausia palies mažų ir vidutinių pajamų gyventojus, norinčius įsigyti namus, pareiškė F.H.A.

PABRANGS NATURALIOS DUJOS APSILDYMU

WASHINGTON (AP). — Sudarytas komitetas "The Energy Action Educational Foundation" praneša, kad panaikinus visus suvaržymus, namų apšildymas dujomis 1982 metais vidutiniškai šeimai kainuos 940 dolerių metams, vietoj dabar mokamų \$505.

Zimbabvėje, buvusioje Rodėzijoje, abi didesnės judaodžių politinės partijos susijungs į vieną ir taip bandys baigti tarpusavio kovas.

gus ir jų vaikus.

Viceprez. Bush sakė, kad prezidento Reagano kritikai yra klaidingi, nes jie sako, kad patiktas patvirtinti biudžetas skriaudžia negrus ir kitas mažumas. Tai netiesa. Svarbiausi jo pareiškimai yra šie:

— Aš prašau tikėti man ir palikti visas abejones nušalyje. Šio prezidento asmenyje ir jo administracijoje negrai ir Amerikos mažumos turi vyra, kuris darys pastangas, o ne užsiminė reikala, kad būtų pagerinta gyvenimo sąlygos ti, kurie nukentėjo nuo išpuolių ir nuo diskriminacijos praityje.

Kai kurių mažumų grupių vadai abejoja, kad ši administracija nesirūpina politinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis bei teisinėmis mažumų problemomis. Aš norėčiau šią auditoriją palikti šiandien su vienintele idėja, o ji yra ši: tos abejonės yra visai be pagrindo. Prezidentas Reaganas turi gilų žvilgsnį į žmogų ir jo gyvenimą, į saugumą ir į apsaugą visų amerikiečių, nežiūrint rasės, lyties, spalvos ir tikėjimo.

Individo galia yra pagerinti žmogaus gyvenimą: laisvi piliečiai negali pasitikėti valdžia, kuri negali atsiliepti į visus jų reikalus. Valdžia savo galia yra pajėgi atlikti tai, ko nepajėgtų padaryti individai — garantuoti teisę laisvei ir lygioms galimybėms gyvenant teise paremtoje visuomenėje.

Yra tik retorika, kad padidinus valdžios išlaidas ir augant biurokratijai, bus sukurti nauji darbai, namai ir pakeltas neturtingų gyvenimo lygis. Pastaraisiais metais sukurtas paternalizmas sudaro problemą milijonams piliečių, kurie siekia palikimo.

NAUDOS VARTOTAS MAŠINAS NAUJIEMS ERDVĖLAIVIAM ISKELTI

HELIKOPTERIS TURĖJO PAVARTYTI SOVIETŲ NAR-LAIVĮ, ARTEJUSĮ PRIE KRENTANČIOS MAŠINOS

CAPE CANAVERAL, Fla. — Abu Amerikos astronautai, iškilo orbitos aukštumon žymiai greičiau, negu ankstyvesnė astronomai, našiai praleido dieną erdvėje, o atlikę visą eilę įvairių darbų, vakare anksti nuėjo poilsui, išsimiegojo ir pirmadienio 3 val. ryto jau buvo ant kojų įvairiems pažymėjimams darbus atlikti. Šioje erdvės kelionėje yra didokas skaičius naujų, nesąnčių esminių pakeity, bet jas pirma reikia išbandyti.

Pirmiausia, šis erdvėlaivis pakilo žymiai greičiau, negu iki šio meto kilusieji erdvėlaiviai. "Columbia" statyta kitais pagrindais, negu buvo pastatyti ankstyvieji erdvėlaiviai. Iškilus į erdvę ir įskriejus į erdvėlaivio parinktą orbitą, astronautai turėjo atidaryti erdvėlaivio duris. Niekad ankščiau erdvėlaiviai to nedarė. Čia buvo naujas tyrinėjimas. Niekas nežinojo, kaip tai paveiks erdvėlaivį ir pačius astronautus. Reikia turėti galvoje, kad erdvėlaivis skriejo 17.000 mylių į val. greičiu. Pirmą bandymą pavyko.

Antroji naujovė astronautai nusirengė viršūninius drabužius, paruošus iškilimui ir skriejimui erdvėje. Užsirašinėję duris ir nustatę reikalingą kvėpavimo orą, astronautai erdvėlaivyje buvo be viršūninių drabužių. Žymiai pagerintas astronautų susisiekimas su žeme esančiomis stotimis. Jis skubus, aiškus, be jokių pavėlavimų ir klaidų.

Reikia pažymėti, kad ir pakišas į erdvę taip pat šį kartą buvo visai kitoks, negu ankstyvesniais laikais. Erdvėlaivis iškilo į 172 mylių aukštį visu reėdaliu greičiau, negu ankščiau. Šį kartą, paleidus tris mašinas, erdvėlaivis pradėjo kilti po 15 sekundžių, tuo tarpu ankščiau užtrukdavo žymiai daugiau.

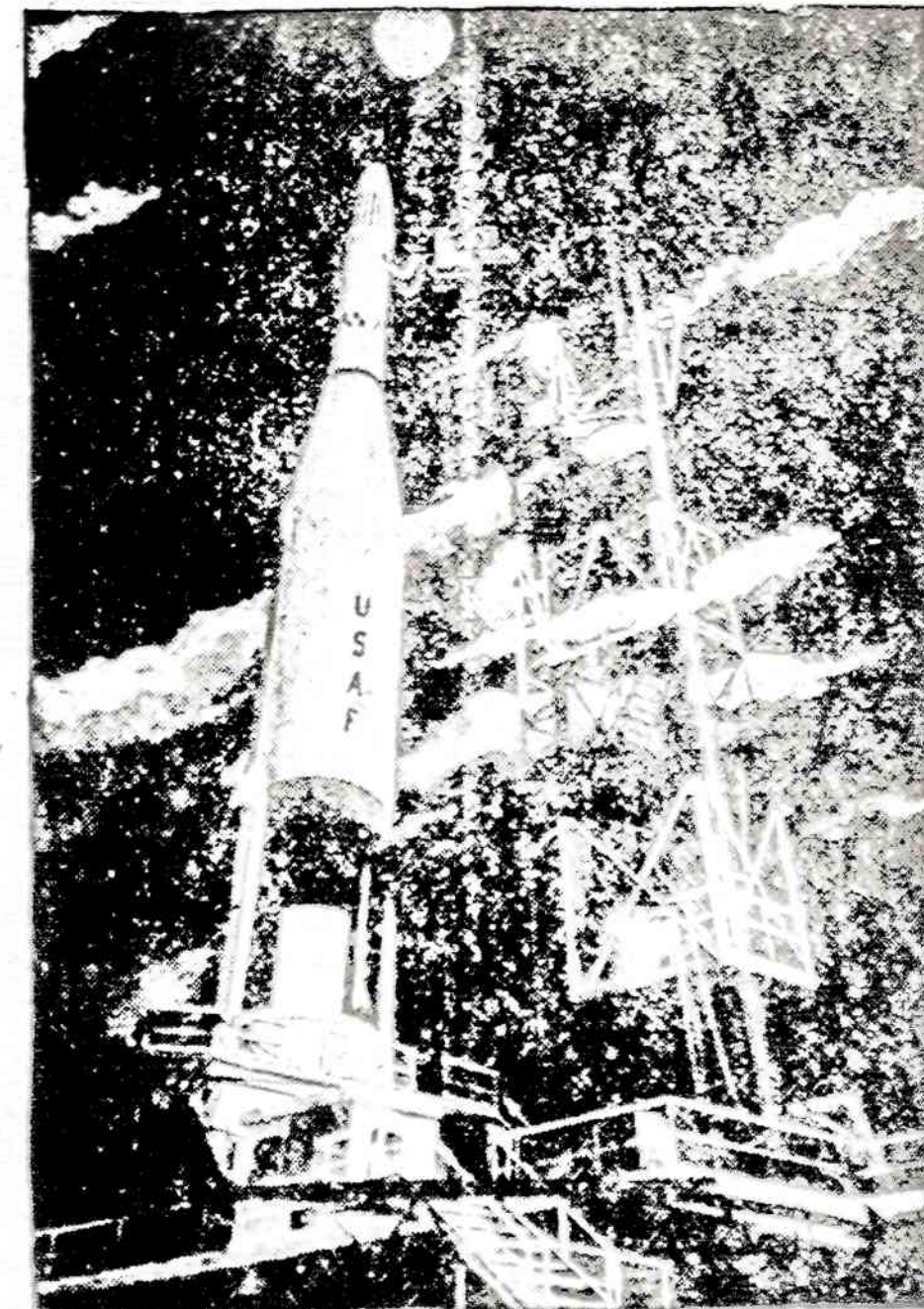
Porai minučių prieš mašinų įjungimą, prezidentas Reaganas iš Baltųjų Rūmų pasveikino pasiročiusius astronautus.

Mes ir vėl jaučiame pasididžiavimą, kylantį iš įsitikinimo, kad esame pirmieji šioje srityje esame geriausi, nes mes esame laisvi. Jūs, kildami nuo žemės, kylate Amerikos technologijos ir Amerikos pasiryžimo deka. Tegų Dievas jus laimina, ir tegų Dievas ir vėl saugiai jus grąžina pas mus.

"Columbia" iškilo žymiai greičiau ir tiesias mašinas, likusias be degalų, buvo galima lengviau atsegti nuo erdvėlaivio ir paleisti į jūrą. Jos krito į Matanzas įlanką, apie 150 mylių nuo Cape Canaveral ir apie 40 mylių nuo Daytona pajūrio. Dar nespėjo pudenti mašina pasiekti vandens paviršiaus, sovietinis laivas, kažkokiais sumetimais besisukinėjęs tuose vandenyse, pslėido tiesiai prie krintančių mašinų. Netoliese skridęs mašinų sparnis (helikopteris) stipriai balso rusams tarė:

Nebandykite įplaukti į pavojingą zoną!

Nukritusių mašinų paėmė specialiai pastatytas JAV laivas paimti ir nusivėžti vartotas mašinas. Astronautai nusileis ant rėdėnį.

Amerikos erdvėlaivis kilo tokiu smarkumu, kad jis paguldė ant žemės visą grupę žurnalistų, iš artėjančių kylančių erdvėlaivį.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

PILNAS SUSVEIKIMAS - VELYKISKAS PRISIKĖLIMAS

Didžiausias žmogaus turtas yra pilna sveikata — ji yra kūno, proto ir jausmų tvarka.

Pasaulinė Sveikatos Organizacija nutarė ir dar dabar nepakeitė nutarimo, kad žmogaus sveikata yra ne vien proto ir kūno tvarka, bet būtinai dar ir jausmų (emocijų), dar kitaip sakant — ASMENYBĖS sveikumas, todėl visi mes, lietuviai, stebime taip TREJOPOS sveikatos. Tada mūsų tarpe bus mažiau dabartinės vieno su kitu trinties. Šiose Velykose mes visi kelkime geresnį ne tik kūno, proto, bet ir asmenybės tvarkai.

Dabar laikai labai pasikeitė technikos atžvilgiu. Susisiekti mas taip pagerėjo, kad nėra pasaulyje vietos, kuri būtų visiškai atskirta nuo kitų pasaulio dalių. Tegul dabar kurioje vietoje atsiranda nežmoniškas, bet galimas žmogus, nuo jo kentės kiti kad ir toliausia nuo jo gyvenantieji žmonės. Todėl trejopas sveikėjimas turi apimti visus pasaulio gyvenančiuosius. Reikia kuo greičiau, kuo gausiau užsiauginti trejopai sveikų žmonių. Tokius reikia kuo sparčiau ir skaitlingiau pastatyti atsakingose vietose, tik tada visiems gyventojams ateis velykiškesnės linksmesnės - laimingesnės dienos. Nė sakyti nereikia, kad tada trejopa sveikata daug gausiau visų žmonių, įskaitant ir

lietuvius, tarpe. Dabar visi išmintingieji lietuviai siejasi dėl nesantaikos mūsų tarpe. Nesveikieji elgiasi priešingai. Jie džiaugiasi, kad mes vienas su kitu nesutariame geruose darbuose, o apie bendrą kalbą — nė svajoti nereikia: ji niekada nebus atsieikiama, todėl mūsų tarpe vyraus nepilnai sveikieji.

Matom kas darosi tarpe pavaišusiųjų rėksnių šiame krašte. Kai Vietname ėjo kovos, vietiniai rėksniai gyltu šaukė. O kai Afganistane liejasi kraujas, jie yli, kaip užsiuti. Tas pats vyksta dabar, kai šio krašto gelbėtojas prezidentas kovojo su mirtimi: vieną verkė ir meldėsi, kad jis gyventų, kiti — keikė ir nešė, kodėl jis nemiršta. Mat, atsirado prezidentas, kuris pajutino varpą skambesiu senosio vory ir varnų apgyventojų varpinė: jis sutrukdė toliau tęsti voratinklinį gyvenimą šio krašto iesusveikusiems gyventojams.

O ar ne tas pats nutinka ir mūsų nenaudėlių apgyventojų varpinė: pavydingiausias žmogus, gydytojas, lietuvis ir šiam kraštui ištikimas bei savos gimtinės laisvės besisielojantis ir jos naudai visa save atiduodantis KAZYS BOBELIS mūsų vartų

yra apkrenkiamas, įvairiopa žeminamas. Vis tai velykiškai nusiteikusių mūsų darbais.

Seškas tol neskaniai kvėpės, kol jis bus sešku

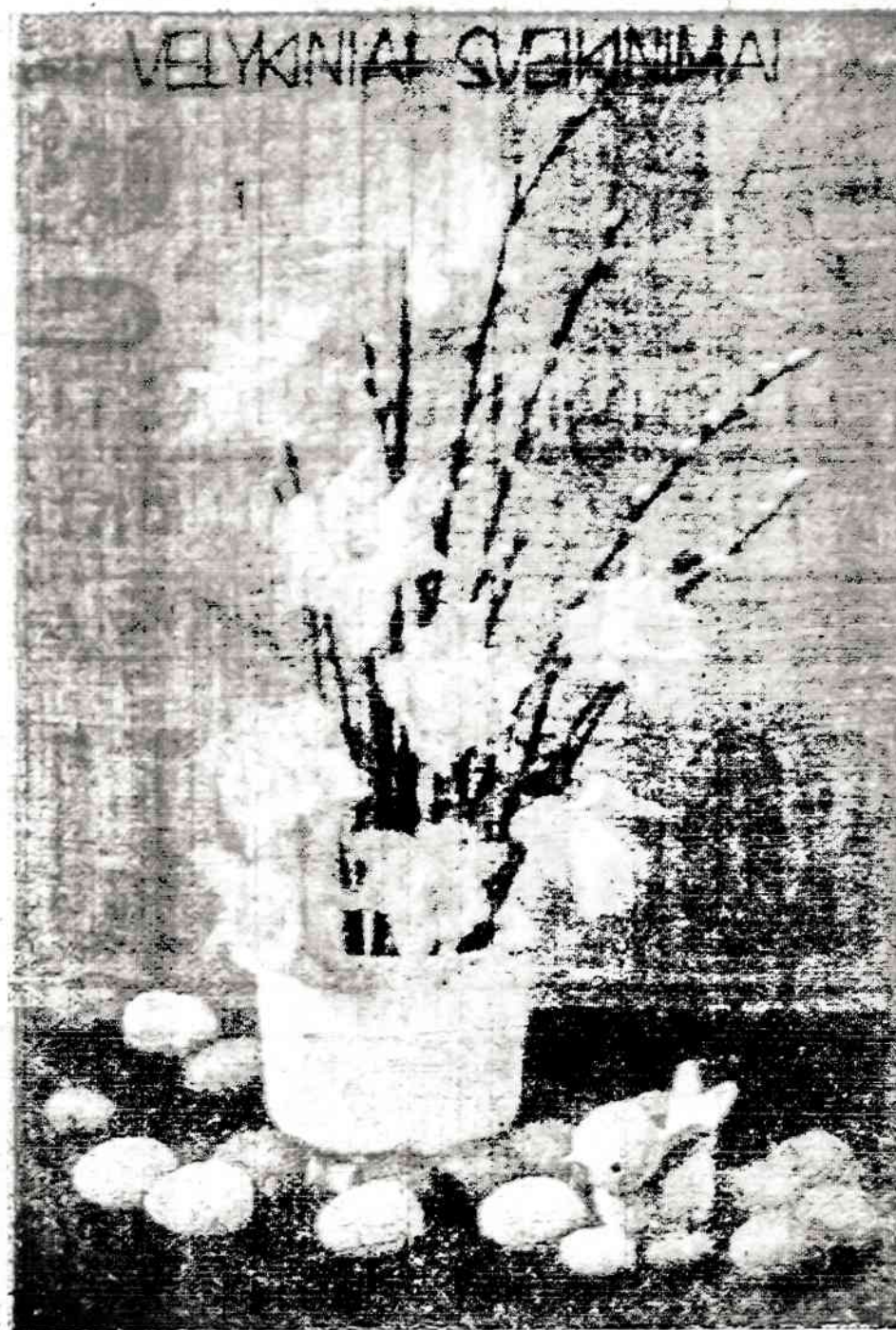
Tokie jų darbai tęsis tol, kol jie pilnai, ypač asmenybėje — visais nusiteikimais — nesusveiks. Seškas tol neskaniai atsiuos, kol jis bus sešku. Todėl visi bent kiek sėkėmsi mūsų šaukimo. Vietoj niekais energiją lede, apie jų niekingus darbus rasių lieje, stokime vieni žmoniškai — tikrai krikščioniškai ir neabejotinai lietuviškai veiklon. Mes savais darbais įrodykime, kad esame kvėpiančios rožės, visai nesirūpindami, ar kas mūsų darbus žavis, ar kas mus peikia.

Visada buvo, yra ir dar ilgai bus mūsų tarpe taip velykiškai nepriskelusiųjų, kuriems klasikinė muzika bus kačių kniaukimas. Tačiau patiks laukinis katkinas ir jie žemins tą, kuris kartu su jais nesigėrės žmogaus pilno nesusveikimo apraiškomis.

Darbų kalnai, trūksta atsidavusių darbininkų

Ta obelis yra vertingesnė, ant kurios šakų skanėni ir gausiau kiekiau užauga obuolių. Ta religija yra vertingesnė, kurios įtakoje didesnis sūkičius minėtai pilnai susveikusų tikinčiųjų moniškeja. Toji bendruomenė yra mums priimtinesnė, kuri labiau talkina mūsų žmoniškų-krikščioniškų, tikrai lietuviškų darbų nuveikime.

Mums reikia prisikelti šiose Velykose apleistų lietuvių pagalbą. Pensininkas lietuvis, ypač kiek senesnis, dabar yra visų apleistas. O jis turi visokių reikalų, kurių sutvarkyti reikiama pati vienas nepajėgia. Todėl mūsų bendruomenės nariai, panašiai kaip žydų bendruomenininkai, turi ateiti

talkon įvairiopa pasilpusiems mūsų šeimoms. Ir tai atlikti turi dar šiandien, o ne rytoj. Reikala yra labai svarbus ir skubus. Mūsų pensininkas kenčia įvairiopa. Jis neteko daug ko jam labai svarbaus ir vertingo. Jo dienos yra liūdnos ir skausmo kupinos. Reikia skubiausiai susiorganizuoti bent minimaliai jo pagalbą.

Velykiškai dar neprisikėlę, dar pilnai nesusveikę mūsų šeimoms, ir ašius užsiūsi, idant mūsų pensininko vargų nematytų ir negirdėtų, kad pensininkas toliau jam netrukdytų gyventi gerą, bet ne tyrą gyvenimą. Taip tęstis po šių Velykų negali, jei mes dar vienas kitas norime žmonėmis ir lietuviu per gyvenimą eiti. Mums nereikia gero gyvenimo, mums reikia ir būtina gyvenli tyrą gyvenimą. O toks gyvenimas yra kitam darymas to, ko norime, kad kiti mums darytų.

Mums reikia Aldonų Rimienų

Angelas, ne žmogus, yra toji pensininkams atsidavusi ALDONA RIMIENE. Ji, nežiūrint kalnais ant jos virstančių sunkebybių, ateina kas trečiądienis LIETUVIO (ne LIETUVIŲ, kaip klaidingai spaudoje kartais rašoma) SODYBON Chicagoje nuo vienuoliktos ryto ir aptarnauja eiles jos laukiančių pensininkų visai be medžiaginės naudos, o vien tik jiems padėdama. Bet ji patitenkina dvasine nauda, kurią ji apturi artimui reikale geriausiai padėdama.

Cia ir yra visų mūsų laimės pagrindas. Mes visi turime šiose Velykose prisikelti TUMO VAIZGANTO gyvenimui. Jis laimė apturėjo savame gyvenime kitiems. Laimės spindulį teikdamas. Kito kelio mano ir tamsios laimingo gyvenimo atsieikimui nėra, jo nebuvo, nebus ir hegali būti. Žmogus yra taip surėdytas, kad jis jaučiasi laimingas tik pilnai sveikas būdamas.

Ypač asmenybėje — nusiteikimais sužmoniškes jautiasi laimingai tik tada, kai jis kitam padeda naudinguose darbuose.

Šiose Velykose visi lietuviai jau ateikime vienas kitam pagalbą. Juokais galima kalbėti, kad mums reikėtų prisirašyti prie žydų bendruomenės. Tada mes vienas kitą remtume visomis išgalėmis. Nereikėtų mūsų pensininkams vaikščioti vos paėinant duonos atsinešti per pusynus ir darganas. Žydų pensininkai karališkai aprūpinti.

Mums reikia keltis panašiai veiklai. Mes galime suorganizuoti klebonijoje, organizacijų būstinėse, partijų namuose pagalbos punktus, kur mūsų pagalbos reikalingi pensininkai ir visi kiti apturėtų reikiama jiems užuovėja. Tik ryžkimės stipriau, tik sveikėkime pilniau ir darbas pagelbint mūsų visų apleistiems iems riedėti sava vaiga sparčiau.

Mūsų spauda irgi turi velykiškėti. Ji turi liautis vien laiptoti vienas kitam ant kuprų bei kudakuoti vos vieną, mažą ir minkštą, Velykoms netinkantį kiaušinį padėjus. Tegul darbai už mus kalba. O ką sako asmenybėje minkštas mūsų šis, visai nekreipkime dėmesio. Tada paliaus mūsų spaudos puslapiai mirguliuoti asmenybėje pasilpusio plunksnos darbais.

Pirmiausia turi keltis gydytojai, dvasiškai ir teisininkai

Žuvis pirmiausia genda nuo galvos, o žmogus — nuo vado. Juk, šio krašto šeimai neturint reikiamų lėvų, einama prie visiškos suirutės. Dabar yra dvi didžiausios jaunųjų giltinės — NARKOTIKAI ir NELAIMINGI ATSEITIKIMAI. Narkotikų priėjimas septyniolikmetis neatsako nei už savo, nei už artimo gyvybę. O ar kitaip elgiasi ne narkotikais, bet dar blogesniu nieku persisunkę — MAMONOS meile apsvaiginti tūli gydytojai, dvasiškai bei teisininkai? Juk,

Jei ateina iš Michigan valstijos Chicago jaunas medicinos darbuotojas, apėjęs KETURIASDEŠIMT GYDYTOJŲ ir pagalbos neradęs vyras, ir bučiuoja čikaigiskį gydytoją kaip broliu už suteiktą pagalbą, tai turi būti ne tvarka sveikatos reikalų teikime šiame krašte.

Ir ne valdžia, taip dažnai kaltinama, yra čia kalta. Reikia velykiškai keltis ir šių dienų mokslo pagrindais švestis kiekvienam iš mūsų. Tik tada sveikatos reikalų tvarkymas kiekvienam šio krašto žmogui bus atsakantis, tikrai žmoniškas — velykiškas.

Reikia keltis šiose pavasario šventėse ir tūliams dvasiškams. Kai praėitą kartą šiame skyriuje buvo paduotos mintys apie MEDITACIJĄ, tai viena evangeliko dvasiško žmona sakė parvešianti parodyti tą Naujienų numerį savo vyrui — profesorui, aiškinančiam kolegijoje šventą Raštą. Apie meditaciją buvo pasakyta parašyta, kad ji svarbi kiekvienam žmogui: tiek tikinčiam, tiek ateistui. Tik tikintis prie meditacijos pridėjo jam priimtinius skambaliukus - dzindziliukus. Tada toji žmona pasakė, kad jos dzindziliukai prie meditacijos yra ŠVENTA DVASIA. Taip daugumas tikinčiųjų mano. O tiesa yra visai kitur.

Juk, jei tavo pagrazinimas prie meditacijos yra šventa Dvasia, tai tavos meditacijos vaisiai turi būti DAUG VERTINGESNI už medituojantį kaip reik grybautoją, be šventos Dvasios apsieinantį. O gyvenimo tiesa yra tokia, kad joks dvasiškas nėra nė per aguonos grūdą vertingesnis už tokį nedva-

siškį, kuris esti prisikėlęs trejopai minėtai sveikatai.

Skaitytojų Balsai

Gerb. Redaktoriau,

Padidėjus laišku ir laikraščiu pasiuntimo pašto mokesčiams, siūciui \$10 man siuntinėjamų Naujienų pašto išlaidoms apmokėti.

Jei visi skaitytojai taip pasieltų, tai būtų iš ko tas padidėjusias pašto išlaidas apmokėti. Linkiu visam Naujienų štabui linksmų Velykų švenčių.

A. Karaliūnas
Cicero

Gerbiamieji,

Rašote, kad ir Jums ateina baisioji balandžio 15-oji diena. Tat skubu su savo "trigrašių" prisidėti prie Jūsų naštos palengvinimo.

Su šiuo laišku siūciui Tamsioms čekį 50 dolerių sumai.

Linkėdamas viso geriausio lieku Tamstas gerbiąs,
Vyt. Petrauskas
Chicago, Ill.

1981 m. balandžio 10 d.

Kas išrado cigaretes?

Labai mažai kas žino, kad cigaretės (papirosai) atsirado tik prieš 195 metus ir labai pripuolamai. Sakoma, kad Napoleonui tarnavęs kareivis sudaužė savo numylėtą pypkę. Tada jis paėmė smotuką popieriaus ir suvyniojo tabaką, kuris gražiai sudegė.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir lietuviškų organizacijų bendradarbius. Taip pat sveikiname mūsų Elektros Įrengimų ir Pataisymų Bendrovės klientus.

Visiems linkime LAIMINGŲ ŠVENTŲ VELYKŲ!

BIRUTĖ ir KLAUDIJS PUMPUTIS

4514 So. Talman Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-3559

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime

savo klientams, draugams ir pažįstamiems

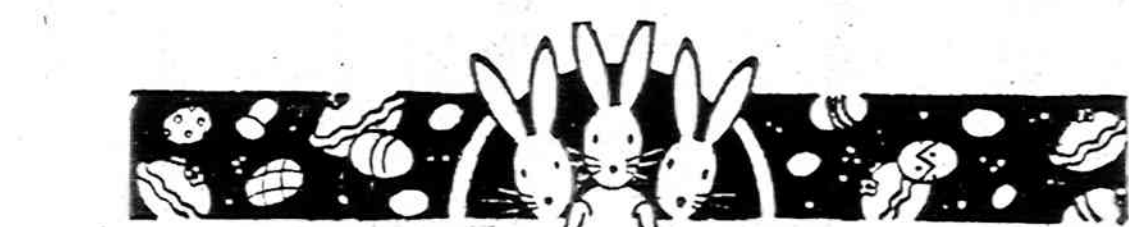

AUDYKLA "JUOSTA"

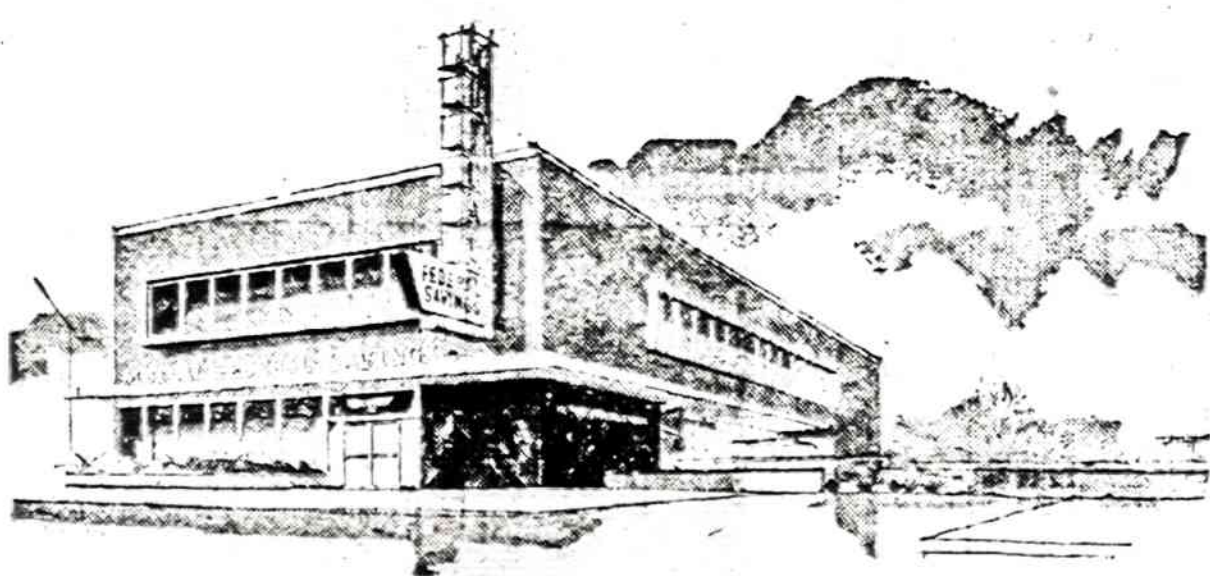
STANISLOVAS YURKUS

2448 West 71st Street

Chicago, Illinois. Tel. 737-5529

SVEIKINAM NAUJIEŲ SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU ŠVENTOMIS VELYKOMIS IR LINKIME VISIEMS NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ.

OFFICERS, DIRECTORS AND STAFF

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

INSURED SAVINGS • HOME LOANS

2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel. 817-7747

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI \$100,000

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M. Thursday, 9 A.M. to 8 P.M. Saturday, 9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday.

GRETA NAMŲ IDELE VIETA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems mūsų klientams ir draugams

CHERRY MEAT PACKERS, Inc.

4750 So. California Ave., Chicago, IL 60632
Tel.: YA 7-1200

SANTYKIŲ SU LENKAIS PROBLEMA

(Tęsinys)

Lietuvių Bendruomenės maldavimas

A. Gečys 1980 m. gruodžio 5 d. "Darbininko" puslapiuose, kaltindamas VLIKo pirmininką dr. K. Bobelį, surašė, kad VLIKo pirmininkas apeliuodamas ir prašydamas 1980 m. nevykti į pavergtą Lietuvą lietuviams, kaip Maskvai minint Lietuvos "išlaisvinimo" 40 metų sukaktį, pranešime prezidentui Carteriui, yra prasižengimas "diplomatiniuose sąvokose", Lietuvos "priklausimas" ir "Sov. Sąjunga". Kokius "diplomatinius sąvokų" sumaišymus ar jėse pasimetimus įvyko vyriausiems LB vadams, kada jie maldavo lenkų grįžti su jais pasikalbėti ir po vienbalsis pritarimas maldos tekstui: "Dieve, apsaugok Lenkiją nuo Raudonosios armijos įsiveržimo ir suteik Lenkijai, Lietuvai ir visoms rusų pavergtoms tautoms visišką laisvę ir nepriklausomybę..." (Mano pabraukta — K.T.).

Be to, LB Visuomeninių reikalų (VLIKo pakaitalas) gruodžio 21 d. įsakė lietuvių parapijose klebonams melstis, kokios tautos maldatų ar įgaliojimų pavergtos, dabartinės, nepri-

klausomos ar Maskvos patikėtinų valdomos) PLB aukštieji vadai kalbėjo, tarėsi ir susitarė melstis? Ar LB aukštieji vadai tuo pasitarimu neparodė savo diktatūriškumo, išsivijos Bendruomenė savo didenybės valią; pasitraukti iš ketio, kada vadai kalba ir susitaria, tada visuomenė nelieka nieko kito daryti, kaip pritarti ir melstis?

Pasitarime iš lietuvių pusės dalyvavo ir prieš lenkus klūpsčiojo šie LB vadai: PLB pirmininkas V. Kamantas, buvęs pirm. Bronius Nalys, JAV LB Tarybos narys Bronius Juodelis, PLB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys, į vadus ruošiamas Lemonto apylinkės pirm. Algis Kazlauskas. Tai gi pasitarime dalyvavo ir tarybomis išsivijos lietuvių prezidentas, ministras pirmininkas, pavaduotojai ir kiti ministerijų valdytojai. Išsivijos lietuvių visuomenė reikėtų šį reikalą nepraleisti patylomis, tarpusavio mūrmėjimais, bet pareikšti viešai, kad tokie ponačiai nedrįstų daugiau kalbėti lietuvių išsivijos visuomenės vardu, tegul jie kalba tik tu, kurie savo balsu neturi ir sutinka su jų norais.

Tenka sveikinti PLB Valdybos sekretorių J. Juodvalkį, ku-

Dagys

Kanklės

ris "Dirvos" Nr. 3, 1981 m. sausio 5 d. parašė, o laikraštis patalpino vedamojo skyriaus straipsnį, užvardintą "Reikia žiūrėti savo interesus, o tik vėliau parenti kitų". Savo straipsnyje Juodvalkis rašo: "Nepriklausomos Lietuvos praeitis rodo, kad su lenkais turėti pasitarimai ir susitarimai buvo nevaisingi, pradedant Suvalkų sutartimi ir visa eilė kitų nevykusių bandymų susitarti. Po mūsų vyčiausybės atstovų vėsy slėptų pokalbių, tautai sužinojus (Mano pabraukta — K.T.), dažnai grūdavo vyriausybės ar bent užsienio reikalų ministeris..." Ar nevertėtų lokia LB "vadovybę" pasiūsti į Vilniaus Kapsuko universitetą išeiti "politinio pasitobulinimo kursas"?

Tame pat "Dirvos" numeryje Vytautas Meskauskas, laikraščio politinių komentarų autorius, "Lietuviai ir lenkai" rašo: "Jei Bendruomenės vadai pasuko tuo keliu, tai parodo ne tik jų intelektualinį lygį, bet ir tai, kaip jie vertina savo "aveles"...". Dienraštis "Naujienos" savo 1980 m. gruodžio 30 d. Nr. 251 komentavo, kad "Gečys, Kamantas, Juodelis užmezgė su lenkais diplomatinis santykius".

Esą, Susivienijimo Lenkų Amerikoje (Polish - American Congress) pirm. A. Mažewskis nesutiko priimti lietuvių delega-

Iš saulėtos Floridos

ST. PETERSBURG, FLA.

Tautos Fondo (Lithuanian National Foundation, Inc.) kurio būveinė yra Brooklyn, New York, valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis šiomis dienomis aplankė Floridoje gyvenančius lietuvių ir apistojo St. Petersburg Beach, po-ny dr. Ir. ir A. Mačionių šeimoje. Ponas J. Giedraitis kalbėjosi su VLIKo pirmininku ir St. Petersburg lietuvių Tautos Fondo liečiančiais klausimais.

1931 m. kovo mėn. 23 d. dr. Irenos ir A. Mačionių rezidencijoje, — 340 — 40 Ave., St. Petersburg Beach, Fla., įvyko TF posėdis, kuriame J. Giedraitis pranešė ir patikėjo dokumentus, kad Tautos Fondo Atstovybė legaliai įregistruota Floridos valstijoje.

Tautos Fondo Atstovybės valdyba pasiskirstė pareigomis sekanti: Rev. Msgr. Jo-

nas Balkūnas — garbės pirmininkas, Charles P. Vilnis — pirmininkas, Vacys Urbonas — vicepirmininkas, dr. Irena Mačionienė — išminikė, Marija Peteraitienė — sekretotė. Buvo aptarti esantieji Tautos Fondo svarbūs klausimai, uždaviniai ir paskirties darbai.

Valdyba

Kristijonas Donelaitis, ev. liuteronų kunigas, lietuviybės tarnyboje

ED. BALČERIS

K. Donelaitis, Maž. Lietuvos lietuvininkų laikų ūkininkų sūnus, anksti netekęs tėvo, vargo ir neturto lydimas, pasiekia Karaliaučius, lanko lietuvišką pradinę mokyklą ir vėliau lietuvišką seminara prie Karaliaučiaus universiteto ir tame pačiame universitete baigia evangelikų teologijos fakultetą.

Karaliaučiaus universitetas, tai rašytinės lietuviškos literatūros ir kultūros lopšys, tai pirmosios lietuviškai spausdintos knygos, Mažvydo "Katekizmo", gimtinė. Tuo tarpu, kai tuo pačiu laiku Vilniaus universitete, jėzuitų valdomame, deja, lietuviškai "anei žodžio, anei rašto..." Užtat, anot prof. Mykolo Biržiškos, "Reformacija tapo lietuvių kalbos motina".

Ir taip 1743 m. šis jaunas ir taurus ev. liuteronų kunigėlis atvyksta į Tolminkiemio parapiją klebonauti su šia malda: "Viešpatie Jėzau, tu didysis nuopolių žmonių ganytojas, aš noriu būti ganytoju ir avinėliu. Ganytoju man patikėtos parapijos, bet avinėliu tavo gamamoje bandoje". Jis atvyksta čia ne tik klebonauti, bet svarbiausia ir apstalauti lietuviybės dirvonuose. Tolminkiemio parapija anksčiau buvo perdem lietuviška, bet po baisiojo mario trečdaliu sunaikinta ir okupanto atgabtųjų kolonizatorių vokiečių, šveicarų, zalcburgiečių sudemoralizuota ir pradėta priverstinai vokiečinti. Nuo pat pirmos dienos Donelaitis iš apgruvusios medinės liuteronų bažnyčios sa-kyklos prabilsta lietuviškai ir savo tautiečius būrus, ponų vokiečių engiamus, mokydamas juos ne tik krikščioniškos doro-

nas Balkūnas — garbės pirmininkas, Charles P. Vilnis — pirmininkas, Vacys Urbonas — vicepirmininkas, dr. Irena Mačionienė — išminikė, Marija Peteraitienė — sekretotė. Buvo aptarti esantieji Tautos Fondo svarbūs klausimai, uždaviniai ir paskirties darbai.

Valdyba

hagzmetrines eiles. Ir taip per 10 pavasarių, vasarų, rudenų ir žiemų gimė jojo nemirtingas paminklas "Metai", kurio, anot Horacijaus, "nei lietus griaužys, nei paspūtes šiaurys, nei ir metų amžių begalinė eilė, neįstengs sunaikinti, nežinioj nuskandinti".

Donelaitis Tolminkiemyje yra pirmiausiai lietuviybės apstalas, o tik antrą vietą Dievo tarnas.

(Bus daugiau)

KAS YRA BIGAMISTAS?

Tėvas virtuvėje tarškina indais, paskubomis plaudamas porą cinke sukrautus nemazgotus.

— Papa, kas yra bigamistas? — klausia į virtuvę įėjęs sūnelis, vaikų darželio mokyns.

— Mano vaike, — atsakė tėvas, — tai yra toks vyras, kuris dvigubą kiekį lėkščių mazgoja kaip štai aš.

TIKRAI SKOTISKA

Mekas susitinka Patą. "Hello, Patai, malonu buvo tave sutikti! Sakyk, ar nesididžiuiotum pas mus šį vakarą pietų užsukti? Labai lauksime".

Patas: "Kaip malonu, labai dėkoju, bet ar negalėčiau ryt vakarą?"

Mekas: "Kodėl ryt, o ne šiandien?"

Patas: "Mat, šiam vakarui pietų mane jau pakvietė tavo geroji žmonelė!"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

ST. CASIMIR MEMORIALS, INC.

WILLIAM NELSON, JR., Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo šv. Kazimiero kapinių (Tiesiog ten, kur autobusai sustoja)

Dėl gražesnio, geresnio paminklo prieinamesne kaina — kreiptis prie Mr. Nelson.

Telefonas 233-6335

EASTER GREETINGS

QUALITY NEWSPAPER SERVICE COMPANY

Quality Photo Engraving Same Day Service

517 S. Jefferson Chicago, IL 60607 Phone 461-9055

404 puslapiai.

Kaina \$8.

Persiųntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• SUPERINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

3 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrity duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimo ir politikos; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiųntimo išlaidoms.

8 — Naujienos, Chicago, 5, Ill. Tuesday, April 14, 1981

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year	\$24.00 per	
other USA localities \$40.00 per year	\$22.00 per	
three months Canada \$45.00 per year	\$12.00 per	
other countries \$45.00 per year	\$12.00 per	
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos		
Dienraščio kainos:		
Chicago ir priemiestiuose.		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Naujienuose		
metams	\$48.00	
pusel metų	\$26.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$40.00	
Orderio karta su užsakymu		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius.
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenkijos krizės sukelti klausimai

Paskutinės savaitės bėgyje Lenkijos įvykių įtampa yra pasiekusi savo viršūnę, nes Sovietai buvo pilnoje paruoštyje invazijai, o Vakarai dar griežčiau įspėjo Maskvą apie numatytas sankcijas. Šiame istoriniame Vakarų ir Rytų pasaulio susikirtime yra artimai atsivėrę ir Lietuva.

Būkime tikri, kad pavergtoje tėvynėje yra gaudoma radijo bangomis kiekviena ateinanti žinia iš Vakarų ir įdėmiai skaitoma sovietinė spauda, iš kurios, bent tarp eilučių, iškaitomi Kremliaus tolimesni ėjimai. Lietuviai šiame kritiškame laikotarpyje turi būti susirūpinę, nes apie 50,000 lietuvių tarnauja įvairiuose Sovietų kariniuose daliniuose, kurių bent dalis bus įvelta invazijos žygyje prieš Lenkiją. Be to, laukiama papildoma atsarginių mobilizacija, nes Kremliaus valdovai taupydami rusus, jų vieton į karo laukus siųstų ne rusus, kas suprantamai turi kelti nerimą mūsų tautoje.

Dar didesnę susirūpinimą tautoje sukelia Maskvos didėjančios nervotumas, gilėjant Lenkijos krizei. Tokiais atvejais, kaip žinoma nuo pirmosios bolševikinės okupacijos laikų, pradėdama "valyti" užnugarį nuo "liaudies priešų" ir bendrai nuo Sovietams nepatinkamų elementų, pasiunčiant masiniai atrinktuosius Sibiran. Kadangi Lietuva paskutiniame dešimtmetyje iškilo į pirmąjį vietą visose Sovietų Sąjungoje savo po- grindžio spauda, protestų raštais, pasiekusius Vakarų pasaulį ir audringomis demonstracijomis krašte, tai "nepatinkamų" sąrašai turėtų būti ilgi.

Šimtai tūkstančių lietuvių susirašinėjo su savo artimais užsienyje, ypačiai Amerikoje, gaudavo siuntinius, ir su džiaugsmu sutikdavo savo brangius svečius iš tolimo užjūrio. Vienas kitas gaudavo teisę iš sovietinės valdžios aplankyti savo gimines užsienyje. Visa tai nepaėjo nepastebėta budrios KGB akies. Žinoma iš atvykusių pasakojimų, prie jų asmeninių bylų dažnai buvo prijungiamos siuntiamų ar gaunamų laiškų fotokopijos, kas įrodo, kad milžiniškas sovietinis asugumo aparatas nepraleidžia mažiausių smulkmenų, kas liečia ryšų palaikymą su Vakarais. Reikia manyti, visi pala-

kantieji ryšius su savo artimaisiais užsienyje yra taip pat įtaukti į atatinamus sąrašus ir suskirstyti į kategorijas.

Visą tai puikiai žino lietuviai tėvynėje. Jie supranta, ko gali tikėtis artėjančio karo išvakarėse ar rimtos politinės krizės atveju. Dar nepasiekė mūsų metų po- grindžio spauda, kurioje būtų pasisakyta dėl Lenkijos įvykių ir jų pasekmių Lietuvai. Bet smarkiai sumažėjęs susirašinėjimas ir neatsakymas į pakartotinus laiškus, jau daug pasako apie Lietuvoje susidariusias nuotakas ir kylantį nerimą tautoje.

Prie bendro vaizdo reikia pridėti Suvalkų trikampio padėtį, kuris yra tiesioginiai atsivėrę Lenkijos įvykių sukūryje. Prieš to krašto lietuvių turėjo iškilti klausimas, kaip elgtis jų padėtyje; ar toliau reikalauti savo teisių atstatymo bažnyčiose ir laisvai gauti tarybinę lietuvišką spaudą ir knygas iš Vlniaus, o taip pat iš užsienio, ar laikytis nuo visų įvykių nuošalyje ir laukti ramesnių laikų?

Lygiai laisvajame pasaulyje lietuviškuose veiksmuose ir placioje išeivijoje nėra susidariusi laikysena ar aiškus nusistatymas, kaip privalome laikytis Lenkijos atveju. Dr. K. Bobelis savo paskutiniame pranešime Chicagoje, kuris skelbiamas spaudoje, buvo plačiai aptaręs Lenkijos įvykių reikšmę Lietuvos išsilaisvinimui iš sovietinės okupacijos. Jis itin pabrėžė, kad Lenkijos darbininkijos visuotini streikai ir jų iškovotos nepriklausomos unijos Solidarumas įrodė komunizmo bankrotą. Prasidėjęs Solidarumo sąjūdis nesustos prie Lenkijos sienų, bet persims į kitas satelitines valstybes ir į pačią Sovietų Sąjungą. Dėl šios priežasties Kremlius ryžosi karinėmis priemonėmis sustabdyti darbininkijos išsilaisvinimo ir demokratizmo procesą, kas nulems tolimesnę pasaulinę politiką.

Tačiau dr. K. Bobelio kalboje, kaip ir bendrai visuose veiksmuose, nebuvo, bent iki šiol, keliamas ir svarstomas klausimas, kaip tokiu kritišku momentu turėtų laikytis lietuviai išeivijoje, jau nekalbant apie likusius tėvynėje. Ar patartina toliau palaikyti ryšius su savo artimaisiais tėvynėje, ar nėra rizikinga lankyti savo gimines šią vasarą, ar galima ruošti jaunimo ekskursijas, tiklu arčiau pažinti savo gimtąjį kraštą?

Kas patartina Suvalkijos trikampio lietuviams? Iš praetinės žinome, kad, prasidėjęs Rusijoje 1905 m. darbininkų streikams, sujudo ir pavergtos carizmo tautos, reikalaujamos politinių ir autonominių laisvių. Ar visai panašioje situacijoje, vykstant įvykiams Lenkijoje, Suvalkijos lietuviai neprivalo kelti savo tautinių reikalavimų, ar turėtų pasitenkinti bendru reikalavimu, ko- vojant už valstiečių nepriklausomas unijas?

Toliau sektų klausimas, kaip turėtų laikytis veiks- niai, paskiros organizacijos ar net pavieni veikėjai, kai bus kviečiami Amerikos lenkų organizacijų prisidėti prie jų ruošiamų protestų ar kviečiant lietuvius prisidėti prie rinkliavų kovojantiems lenkams?

Bet virš šių kylančių klausimų iškyla vyraujantis uždavinys, kaip šioje kritiškoje situacijoje suderinti vi- šų veiksmų veiklą prie naujai susidariusios situacijos ir naujos Amerikos pasaulinės politikos? Tais klausimais, bent iki šiol, nebuvo veiksmų pasisakyta. Ta- čiau tais klausimais plačiai diskutuojama eilinių lietu- vių tarpe ir net daromi asmeniniai sprendimai. Susilai- koma nuo susirašinėjimo su artimaisiais Lietuvoje, ar atsiskakoma nuo planuotos kelionės tėvynėn.

Šiame editoriale tėra keliami klausimai, kurie sa- vaimi iškilo sąryšyje su Lenkijos įvykiais, bet jų spren-

ANTANAS PLESKYS

VLIKo pirm. dr. K. Bobelio pranešimas

(Tęsinys)

Dr. Kazys Bobelis

Vieni sakė, kad bus savaite anksčiau, kitų — savaitę vėliau, bet turį kas nors būti. Taip ir dabar, oras yra priltinkęs. Ir yra tik klausimas, kada jis sprogs. Aišku, ta padėtis nega- li visą laiką tęstis, rusai nega- li tokios padėties toleruoti. Ko- kia yra šiandien Lenkijoje, nes jeigu jie toleruos, tai reakcija išsivystys į kitas valstybes, — išsivystys į Čekoslovakiją, Ven- griją, Rumuniją ir taip toliau ir į Lietuvą. Todėl jiems yra ir prestižo klausimas. Prestižo klausimas rusų hierarchijoje.

Senąjį hierarchiją amerikie- čiai vadina hadr liners — kie- tasprandžiais. Laiko vieną li- niją ir galvoja, kad jie savo diktatūra, savo melu, savo ap- gaule viską pasieks. Kiti, jau- noji karta, galvoja kitaip. Pas- juos yra toks didelis antiko- munizmas, antidiktatorinis ju- dėjimas, kad jie jau nepajė- džia visų suvaldyti. Jie bando tremti, kiša į kalėjimus. Bet viskas, kas vyksta Sovietų Są- jungoje šiandien, išeina į Va- karų pasaulį, nes komunikaci- ja taip išpleta, kad jau pas- lėpti negalima. Ir todėl mūsų lietuvių pareiga yra kiekvieną

dimai paliekami veiksniams. Vakarų demokratijos jau seniai yra paruošusios ir paskelbusios viešai savo pla- nus, kokios sankcijos bei pritaikintos Sovietams ir jų satelitams invazijai prasidėjus ir kokie radikalus pa- keitimai pasaulinėje politikoje bus vykdomi vėliau. Tuo tarpu mūsų veiksniai, nors Lenkijos įvykiai tęsiasi nuo praeitų metų rugpjūčio mėn., dar neturi sudarę planų ir išdirbę metodų kaip reikėtų veikti ir laikytis naujai susidariusioje situacijoje. Argi vėl turėtų pasikartoti nelemtis lietuvių tautai, kada artėjančios istorinės kri- zės užklupdavo vadovaujančias viršūnes nepasiruoš- sias įvykių eigoje, paliekant tautą savo likimui ir savo išminčiai?

Publika skirstėsi su pakilia nuotaika ir dali- nosi gautas išpūdziais, laukdami kitų šventės punktų. O jų nemažai, gal net šešias. Nuostabu, kelios dienos Lietuvių Dienų. Tai bent ryžtas...

V. K.

Sovietų S-gos nusikaltimą Lie- tuvaj arba kitai valstybei ar- tų valstybių žmonėms, iškelti, pristatyti.

Daug kas juokėsi, kuomet 19975 metais mes kalbėjome, kad Helsinkio aktas atneš So- vietų S-gai pražūtį. Ir dabar po 5 — 6 metų mes matome, kad Helsinkio aktas tikrumoje veda Sovietų S-gą į pražūtį. Jeigu nebūtų buvę to akto, daug kas neturėtų tokių mo- mentų, ant kurių galėtų rem- tis, o dabar tuo aktu visi re- miamsi Visa politika vyksta ant to akto, visas judėjimas vyk- sta tik ant to akto. Ir Sovietų S-ga nežino kaip atsikratyti. Dabar tie patys manevrai vyk- sta. Manevrai jau turėjo pa- sibaigti — juos pratęsė. Pra- tęsė tam, kad įvairių baimės. Žinote, kad su Sovietų S-ga galima kovoti tik jų ginklu. Jie nieko kito nesupranta. Jei- gu jiems duodi per galvą, tai jie asitrankia, o jei ne, tai jie tau lipa ant galvos.

Mes, lietuviai, kurie išgyve- nome komunizmą, turime dar stipriau tą antikomunistinę idėją skleisti, plėsti ir visiems aiškinti. Todėl yra skaudu, tiesiog niekinga, kad lietuviai patirtas galėtų bendradar- biauti su komunistų agentais. Mes turime pasmerkti tokius. Mes žinome, kad daug lietuvių yra priversti būti komunisti- nėje partijoje, mes ne būtinai turime juos kaltinti. Jis gali būti komunistinėje partijoje, bet jis neturi kentėti broliui lie- tuviui. Jei jis yra toje parti- joje dėl gyvenimo sąlygų — tvarkoje. Tu ten būk, tu ban- dyk padėti savo broliui lie- tuviui, bet ne jį naikinti. Len- kai yra geriausias pavyzdys. Lenkų komunistų partijoj yra žmonių, kurie kovoja vieno-

VLIKas kaip vyriausias Lie- tuvos laisvinimo insitucija ne- turi jokių pretenzijų ką nors, km nors įsakinėti, ką nors, kam nors įsakinėti, ką nors yra suinteresuotas kaip VLIKo įkūrimas sako, Lietuvos laisvės atgavimu. Ir VLIKas tas funkcijas neš tol, kol Lie- tuvos laisvė bus atgauta, kol Lietuvoje bus galima susitvar- kyti demokratiu būdu Lietu- vos vyriausybę, kuri bus su- daryta Lietuvoje. VLIKas neturi jokių pretenzijų Lietu- vą valdyti ar jai diktuoti. Mes tik norime jai padėti atlikti šiuo metu tas pareigas, kur- rias Lietuvoje lietuviai negali atlikti. Ir todėl kiekvieno lie- tuvio yra šventa pareiga pa- dėti VLIKui tą darbą dirbti. Jeigu jis nenori padėti, jis tu- rėtų bent nekenkti. Todėl visa spauda turėtų objektyviai įvertinti tą, ką VLIKas atlie- ka. Pozityviai kritika duoti, jei kas nors nėra taip gerai atliekama ir jei klaidų pada- roma, aš turiu pripažinti kaip naudinga.

(Bus daugiau)

— Varšuvos pakto val- tyjų manevrų metu pablogėjo prem- jero V. Jaruzelskio sveikata.

dai su Valensa ir jo šalinin- kais taip pat, o kitų yra išda- vikai. Todėl mes turime tą pa- čią idėją skleisti savo tarpe. Dar skaudžiau, kad mūsų išei- vijoje yra lietuvių, kurie užsi- kabinę ant komunistinės meš- kerės, ar iš naivumo arba gal kai kurie ir sąmoningai in- filtruoti, ir mūsų tarpe sklei- dzia nesantaiką, mus kursto vieną prieš kitą, mus bando su- skaldyti, bando apsinežti, pa- niekinti, pajaukti ir tuo kliu- dydami mūsų bendrą darbą. Todėl mes visi lietuviai, ar mes esame jauni, ar mes seni, turi- me turėti vieną tikslą — ko- voti už Lietuvą. Ir yra gėda, jeigu mes galime pasakyti, kad tu esi per senas ir tu jau netinki būti lietuviu ir netin- ki kovoti už Lietuvą. Lygiai taip pat, kad senasis pasaky- tu, kad tu esi plemuo, tu dar negali kovoti už Lietuvą. Ne- turi būti mūsų tarpe skirtu- mo. Mes visi esame vienodi, seni ar jauni, kiek tai liečia Lietuvos laisvės kovą. Kiek- vienas turime atlikti savo in- dėlį Vyresnieji yra adiek dau- giau, jie kiek gali turi neštį tą našą toliau, o jaunesnieji turi įsijungti į mūsų tarpą, pa- dėti mums, prisijungti ir su- stiprinti kovą, bet ne niekinti mūsų darbo (gausus (ploji- mas).

(Bus daugiau)

— Varšuvos pakto val- tyjų manevrų metu pablogėjo prem- jero V. Jaruzelskio sveikata.

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(AUSTRALIJA IR JOS LIETUVIAI)

(Tęsinys)

SVENTĖS ATIDARYMO IŠKILMĖS

Neilgas kelias eisenai, nes gal už trijų kvar- talų jau ir City Hall — miesto salė, kurioje vyks šventės atidarymo ceremonijos.

Scena dekoruota, iš ko galima spėti, kad bus inscenuota senovės vaidilūčių epizodas, nes yra aukuras. Prie sienos įmontuoti gražūs vargonai ir kai suėjęs choras sustojo, jie liko to- limesniai fone. Pranešėjai sustojo scenos kam- puose: Viktoras Ratkevičius, ir Dalia Vyliūnai- tė, kurie savo paskirtį pasigėrėtinai atliko. Ge- ros dikcijos ir apvaldytas žodis, juos darė pro- fesionalais. Gal taip ir yra. Nežinau.

Po to suėjo ir vaidilutės, kurių drabužiai ne- visai atitiko paskirtį. Choru net neprasižiojus, prasidėjo kalbos ir sveikinimai. Vargas tiems choristams, kuriems reikėjo išstovėti geroką va- landą, pakol visų kalbų išklause. Čia jau aiškus organizatorių nesumanumas. Ir sugalvok pade- kono sceną gyvais žmonėmis, kuriems tokia- me karšty lenka išpraskautoti beklause ilges- nių ir trumpinių kalbų, o po to, dar turėti jė- gos tautai. Matėsi jų veiduose didelis... (Tęsinys)

Galimai stovintieji teikė pagalbą.

Gražiai kalbėjo svečiai iš JAV. Tai J. E. vyskupas Brizgys ir PLB p. V. Kamantas. Vie- tos LB p. Navaruskas ir gubernatorius Mr. Seaman. Pastarasis pasirodė esąs geras kal- bėtojas. Jis paminėjo seną Lietuvos istoriją, Vy- tautos laikus ir jo galybę, kultūrą ir mažos lietu- vių tautos civilizaciją bei gražias dainas ir šo- kius. Jo kalba buvo kondensuota, trumpa ir la- bai reikšminga. Ir po visų kalbų, kai choristai sunkiai bepastovėjo, tai dirigentė jiems pamoko grakščiai rankele, ir dainos prasidėjo. Tiesa, dar prieš aukurą sėdėjo kelias kanklininkų, kurios atliko keletą gražių melodijų. Čia pasirodė dar ir smuikininkas. Keista, kad smuikininkas ir dar vienas kitas vyriškis, ant paprastų kelnų ir baltų marškinų, užsijuosęs tautinę juostą. Choras tu- rėjo moterų nepilnas tautiniais kostiumais. At- rodo, kad tokiai šventei reikėtų atidžiau pasi- ruošti.

Bendrai, nors ir pavargęs choras, bet gerai pasirodė. Jam vadovavo V. Vasiliauskienė. Di- džiausias ovacijas atidarymo išklilmėse užsipel- nė jaunuolis Setynas Kubilius. Jis pradėjo anglišką žodžių, pasigėrėtinai atlikdamas lietuvišką verti- mą ir inscenuodamas su gera nuosakia vaidyba "I am a man from Nemunas". Žiūriu r stebiuosi to jauno žmogaus gabumais. Matau, kad jis ir su- mokytas. Kaip vėliau sužinojau, tikrai jis tą sri- tį puoselėja ir nori būti aktorium. Jis dainuoja ir

chore, ir visur kur tik lietuviškas subuvimas. In- domiai klausėsi visi, o ypatingai gubernatorių ir arkivyskupas. Stebėjosi žavungu tekstu ir išpildy- tojo sugebėjimais. Bravo Setynai! Mums dau- giau tokių jaunuolių reikia. Tik prie to galima statyti klausuką — kur gi kiti? Kai jau ceremo- nijos baigėsi, susiradau tą jaunuolį, kuriam kele- tą minučių publika kėlė ovacijas ir apkabinau, pasveikindamas. Jis pažadėjo tą tekstą man pe- duoti, bet vis aplinkybės sutrukdė. Reikia manyti, kad tekstą prisiųs į Los Angeles.

Publika skirstėsi su pakilia nuotaika ir dali- nosi gautas išpūdziais, laukdami kitų šventės punktų. O jų nemažai, gal net šešias. Nuostabu, kelios dienos Lietuvių Dienų. Tai bent ryžtas...

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS

Tą pačią dieną vakare, parapijos salėje vyko literatūros ir dainos vakaras. Apisistojimo vieta nuo šiandien jau pakeista. Labai mieli lietuviai, kuriuos susipažinau kadaise Romoje, Lietu- vių Kolegijoje, dabar susitikę mane pakvietę pas save. Jie gyvena nuostabiai gražioje vietoje. Kai užvažiuojam į aukščiausią kalną, nuo kurio visas miestas po kojom, o vakare, kai šviesų jūra mie- stą užblieskia, vaizdas nuostabus. Jonas ir Mari- ja Stačiūnai, kurie mane globojo, verti didelės pa- dėkos ir pagarbos, kad lietuviai taip mažai būda- mi pažįstami, vėžė iš parengimo į parengimą, vaišino ir atliekamą astostogų laiką praleido su

svečiais. Gražiai įsikūrę ir įkopte į aukštesnio gy- venimo lygį: Marija dirba kaip gailėstinga sesuo, o Jonas kaip inžnerus. Jei neklystu, turi ir pa- valdinių.

Tokios malonios šeimininkės globoje, tikrai buvo maloni ir Australijoje viešnagė. Taigi, su jais ir važiuojam į Literatūros vakarą. Toks vakaras, kaip paprastai, sutraukia daug klausytojų, dabar mažą parapijos salę neperpildyta.

Prasminga, graži programa. Kampe, prie pirkelės, pavirtęs kryžius. Dailiai apipavidalintas.

P. Pusdešnis atidaro literatūros vakarą, su- pažindindamas visus jo dalyvius. Pagal progra- mą, pirmoji išeina rašytoja Bronė Mockūnienė su novele "Gyvenimo Laiptuose". Ji lyriškai, gra- žiai perteikia tekstą, kuris vaizduoja sužeistos žuvėdros išklydimą iš tėvėskės. Po jos, Jurgis Rū- bas savo gražių balso tembrų išpildo pora dainų: Aš laukiau prie Vilniaus, (muz. V. Budrevičiaus) ir Zaliuojų Lankoj (muz. M. Petrausko). Toliau du poetai — Juozas Mikštas-Šilainis ir Marija Malakūnienė skaitė savo kūrybos po keletą eilėraš- čių. Jų skaitymas ir interpretacija buvo toliau nuo publikos. Matai, yra du visai skirtingi daly- kai, parašyti ir perskaityti, kad perduotum tekstą su reikiamos interpretacijos galia. Kažkas, iš to- liau, net šuktelėjo: garsiau, nieko negirdžiai.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršelais įristą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmą atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinica
Medicinos direktorius
1734 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
Kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Apšvietos draugi-
jos eilinis narių susirinkimas įvyks
šeštadienį, balandžio 11 d., 1 val. po-
piet, 3808 So. Union Ave. Narės pra-
šomos dalyvauti, nes yra daug svar-
bių reikalių aptarti. Būs ir vaizės.
Rožė Didgalvis, rast.

Isimylėje vyrai stengiasi
būti mandagesni negu jie iš tik-
rųjų yra. Štai dėl ko isimylėje
vyrai atrodo tokie juokingi.
(Nicola Charmfort)

DETENTĖ IR LIETUVIŠKOJI IŠEIVIJA

Po Stalino mirties Sovietų va-
dai nutarė žaisti dvigubą žaidi-
mą — viena rankta skverbis į
naujus užkariavimus, o kita —
rodyti alyvų šakelę, kad sustip-
rintų prekybą su Vakarais ir at-
sigytytų Vakaruose simpatijų.
Nauji užkariavimai Kuboje, Af-
rikoje ir Azijoje pasiekė beveik
be šūvio (išimtis tebėra Afga-
nistanas), o iš Vakarų gauta
nauja technologija ir dvasinis
prie lankumas tam tikruose
sluoksniuose.

Buvo sunku tikėti, kad Sovie-
tų propaganda paveiktų po Ant-
rojo Pasaulinio karo į Vakarų
pabėgusius lietuvius. Kai Stali-
nas buvo užleides geležinę už-
dangą, vienintelė svarbi nuotai-
ka išėiviu tarpe buvo pasiprie-
šinimas rusų okupacijai. Reika-
lai pasikeitė, kai LTSR pradėjo
kvieisti išėivius pamatyti naują
sovietinį gyvenimą Lietuvoje.
Mūsų išėiviai menininkai, moks-
lininkai, profesionalai didelėmis
grupėmis aplankė Lietuvą ir
apsidžiaugė ten suradę pažangą
ir kultūrą.

Visa tai gal dabar nesunku
paaiškinti, nes žmogus yra silp-
nas ir pasiduoda pagundoms,
ypač jei jis mato sau tikrą ar-
tariamą naudą. Taip pat Vaka-
ruose paplito koegzistencijos
mintis, kad komunizmas ir ka-
pitalizmas gali sutilti viename
pasaulyje ir gal net vienas kitą
papildyti. Ta mintis buvo ypač
puoselėjama pačių komunistų.

Tačiau pats gyvenimas paro-
dė komunizmo priešingybes. Vo-
kiečiai, vengrai, čekai, o dabar
lenkai darbininkai nuneigė, kad
komunizme pasiekta klasių ly-

TITIANAS, Renesanso tapytojas

"FLORA"

gybė. Komunistai partiečiai, ku-
rių yra mažuma, turi dar dides-
nes privilegijas negu turtuoliai
kapitalizme. O nuo 1960 metų
tautinių išsilaisvinimų sąjūdžiai
paplito Azijoje, Afrikoje ir at-
gijo Rytų Europoje. Teorinis
komunizmas ir nacionalinis ju-
dejinimas yra pavojingesnis rusų
imperijai, negu išorinis užpuo-
limas.

Gera ir teisingai elgtis Ameri-
kos Lietuvių Taryba, principini-
ai pasisakydama prieš Lietu-
vos okupaciją, Lietuvos žmonių
išnaudojimą, rusų okupantų
skleidžiamą propagandą Vaka-
ruose. Ji eina kartu su viso pa-
saulio laisvėjimo jėgomis.

Prieš Amerikos Lietuvių Tary-
bą pasisako LTSR komunistai
partiečiai, Amerikoje leidžiami
laikraščiai Laisvė ir Vilnis. Ta-
ryba yra smerkiama todėl, kad
LTSR yra padariusi pažangą ir
kad Sovietų Sąjungoje tautos
aiškiai sugyvena. Tai propagan-
dai geriausias atsakymas yra
paties gyvenimo dialektika —
ivykliai Lenkijoje. Ateitis pri-
klauso Amerikos Lietuvių Ta-
rybos pajūroms.

Visiškas mišinys yra išėiviu
bendradarbiatojų tarpe. Pažan-
gos mitui išsirus, telieka kur-
čios fantazijos. Akiračių uolus
bendradarbis Vincas Trumpa
tand, jog prie komunistų Lie-
tuvoje bažnyčių padaugėjo, o ne
sumažėjo. Visiems žinoma, kad
Vilniaus katedra paversta į pa-
veikusių galeriją, o vyskupas
Steponavičius yra ištremtas
provincijon, mūsų vienintelio
šventojo Kazimiero bažnyčia
Vilniuje tapo ateizmo muzie-

Lietuvių Taryba, nepajėgdama
suteikti savo bendradarbiams
pigų kelionių Lietuvoje, kur at-
vykėliai yra liaupsinami, sun-
kia grįtu laiku sulauks atsi-
vertėlių iš bendradarbiatojų
su LTSR tarpo. Tikra yra tai,
jei LTSR grius ir Lietuvos žmo-
nės pareikš savo valią, tai tuo-
met tokie plunksnos žmonės,
kaip Vincas Trumpa, parašys
neįtikinamas panegirikas apie
dabar sunkiai kovojančius lie-
tuvius dėl savo laisvės. Žinoma,
tokie raštai yra visiškai be-
verčiai. Juozas Nendriūnas

MIKUŽIŪTĖ ATSIŠVEI- KINO A. VINKSNĮ

Praeiūt savaitę vėžiu mirė lat-
vių veikėjas A. Vinksnis. Jis bu-
vo kelių organizacijų veiklus
narys. Atsisveikinimas vyko
šiaurės Chicagoje esančioje lat-
vių evangelikų bažnyčioje.

Euphrosine Mikužiūtė, nuvy-
kusi kartu su V. Samaška, pa-
reikšė velionio šeimai užuojautą
kelių lietuviškų organizacijų
vardu — Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje, ponios Daužvardie-
nės vardu (Ji buvo pasiuntusi
telegramą, bet pastaroji dar ne-
buvo pasiekusi atsisveikinimo
salės pareigūnų), o vėliau pasa-
kė kalbą Chicagoje Lietuvių Ta-
rybos vardu. ALTO pirmininkas
dr. K. Šidlauskas įgaliojo Miku-
žiūtę atsisveikinti velionį ir
ALTO vardu. Ji tai padarė. Ji
žadėjo savo kalbą parašyti, kad
galėtume atspausdinti.

Buvo du Bendruomenės at-
stovai.
Visuomeniniame darbe latvių
nesimato, tačiau atsisveikinimo
bažnyčia buvo pilna. Vinksnis
ilgus metus vadovavo Chicagoje
Pavergtų Tautų Savaitės rengi-
niams.
Rep.

PIKKITE JAV TAUPYMO BONUS

KNOW YOUR HEART

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

A. + A.

VERONIKA F. DUNBAR

Gyv. Chicago, Illinois

Mirė 1981 m. balandžio 11 dieną.
Velionė buvo mylima žmona Aleksandro Shukšta ir
Stanley Danbar, mylinti motina Eduardo (mari Dolores),
Robert (mari taip pat Dolores) ir Carol (vyras Charles)
Sitar. Velionė paliko 8 anūkus, 4 proanūkus ir daug giminų
bei pažįstamų.

Vietoj gėlių, prašome aukoti the American Cancer So-
ciety, Blake-Lamb šermentinėje, esančioje 5800 W. 63rd St.
Kūnas pašarvotas Blake-Lamb šermentinėje, 5800 West
63rd St., Chicago, Ill.

Antradienį, balandžio 11 d., 9:30 val. ryto iš koplyčios
bus lydimas į DeMonte Palco parapijos bažnyčią, o po gedu-
lingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Liet. kapinėse.

Visi a.a. Veronikos Dunbar giminės, draugai ir pažį-
stami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti
jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

C. Dambrauskas ir C. Shukšta

Laidotuvių direktorius Blake-Lamb. Tel. 735-1242.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

ENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

3854 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-9114

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4414

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, April 14, 1981

TRUMPAI

—Dėkui teis. Balui Klovai iš Marquette Parko už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už \$25 auką.

—Marija ir Justinas Palubins-kai iš Marquette Parko, sveikin-dami su artėjančiomis Sv. Vely-kų švenčiomis, atsiuntė \$10 auką už kalendorių.

—Dail. Vladas Vaitiekūnas, St. Petersburg Beach, Fla., spe-cialiū laišku atsiuntė gerus lin-kėjimus ir 5 dolerių auką už kalendorių.

—Ponia A. Andrulis iš Oak Lawn Velykoms ir vasaros me-tui išvyko į Hart, Mich. Dėkui už \$3 auką.

—Dėkui J. Andrukaičiui, Red-ington Shores, Fla., už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už ta-pragą atsiųstą \$5 auką.

—Linda Jenčiūtė iš Marquette Parko baigė Chicago State uni-versitetą bakalaureo laipsniu.

—Vytautas Gutauskas iš Mar-quette Parko, pratęsdamas pre-numerata, savo velykinius svei-kinimus ir gerus linkėjimus at-lydėjo \$5 auka. Dėkui.

—St. Rita aukšt. mokykla pa-skė geriausių mokinių sąrašą. Tarp kitų jame yra David Dau-sinas, Linas Smulkštys, Karolis Drunga, Darius Matonis ir Da-vid Budzus.

—Chicago Lietuvių Moterų klubo susirinkimas bus balan-džio 15 d. 11:30 val. ryto El-Bianco restorane. Viešniais pri-ims ponios Olga Landon ir Peg-gy Brummer.

—Vladas Rasčiauskas, dar ne-laišges savo kelionės įspūdžių į Kiniją, skėmadienį išskrido į Is-landiją, kur pabūs penkias die-nas, o vėliau su kregždėmis skris per Atlantą. Pabuvęs Vil-niuje ir kitose vietose ištisą sa-valę, vėl grįš į Chicago. Jis nori pamatyti pavasarį Vilniuje ir kituose miestuose.

—Martin M. Santoski, sulau-kęs 10 metų, staigiai mirė pra-eitį šeštadienį. Jis vadovavo miesto šiaurėje esančiam resto-

ranui. Jojo žmona Gražina — Gina, gimusi Bėgūnaitė, vado-vavo Bridgeporte esančiam "Healthy Food" restoranui. Ve-lionis paliko sūnų Anestiją Pijų ir dukrytę Marytę Paskuą bei daugelį giminų. Jis bus pašar-votas Gaidac-Daimid šermėninė-jė, ir bus laidojamas Sv. Kazi-miero Lietuvių kapinėse.

—Stella Kaulakienė paski-ta Balzeco muziejais knygnos fondo pirmininke. Ji padės p-rūpinti pinigų muziejais kny-goms pirkti.

—Klemensas Čižauskas, pra-leidęs per savaitę "Sv. Kry-žiaus" ligoninėje, jau grįžo namo gerokai pasitaisęs.

—Juozo Kapačinsko atsimi-nimai Spaudos Baruose, Chica-gos Lietuvių Literatūros Drau-gijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Nau-jienose. (Pr.)

—LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir ne-senstanti dovana vestuvių, su-kakčių ir kitomis progomis. Gaunami CIURLIONIO GALE-RIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Mid-land Savings bendrovės valan-domis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.

DU NUSIKALTĖLIAI

Ar gali žmogus tikrai, be jo-kios abejonės, žinoti, kol dar gy-vas, kad, numiręs, tikrai eis į dangų?

Kviečiame visus pasiklausti šios labai įdomios temos šian-dien 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus". Penktadienį 4:23 val. po pietų per Sophie Barcus radiją išgir-site "Velykos, tai pergale".

Parašykite mums pareikalau-dami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

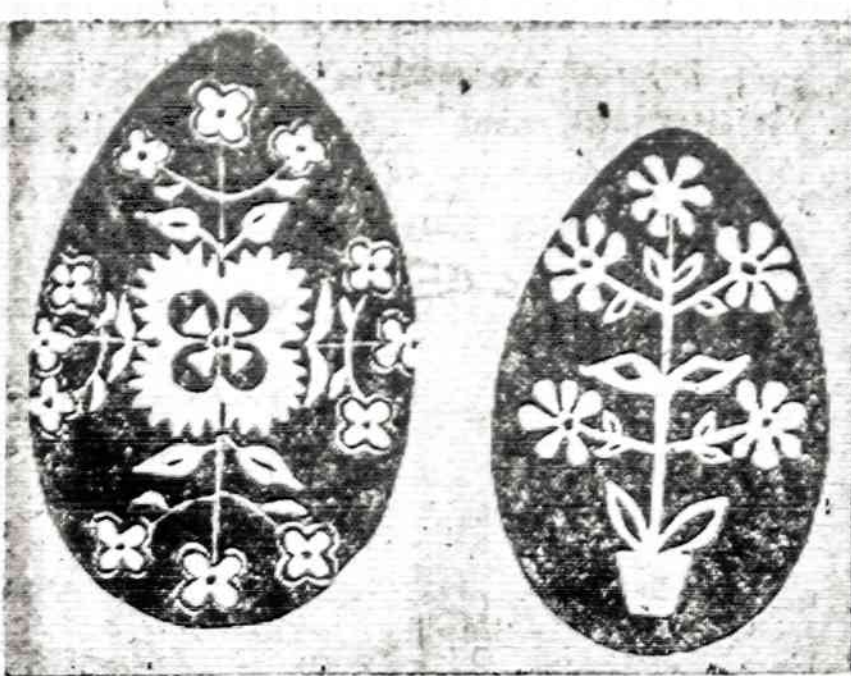
Mūsų adresas:
Lithuanian Ministries,
P. O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454

NUOSIRDI PADEKA

J. Kreivėno knygai leisti ko-mitetas ir knygos autorius reiškia gilią padėką ir pagarbą vi-siems, kurie savanoriškai atsi-liepė į komiteto laiškus ir finan-sine parama prisidėjo prie kny-gos — "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" — išleidimo.

Ypatinga padėka ir pagarb-a reiškiamą garbės leidėjams, rė-mėjams ir garbės prenumeratoriams, supratusiems knygos reikšmę mūsų tautai, o ypatin-gai išsivijai, ir savo aukomis prisidėjusiems prie jos išleidi-mo.

Komitetas ir knygos autorius

labai apgailestauja ir atsiprašo aukojusius, kad žadėtu laiku knygos negalėjome Jums pa-tiekti, kaip buvo komiteto lai-škuose pažymėta, nes M. Morkū-no spaustuvė knygos negalėjo alpsausdinti laiku, kaip buvo sutarta.

Gerbiamus aukotojus prašo-me kantrybės palaukti dar ke-liciką dienų, nes knyga jau at-spausdinta ir atiduota įristi į viršelius.

Su gilia pagarba,
Komiteto pirm. E. Jasiūnas,
izd. St. aVnagūnas, izdo glo-bėjas V. Kozica, sekret. J. Kreivėnas (knygos auto-rius) ir nariai: dail. J. Tri-čys ir A. Tamulynas.

F.B.I. NEGALEJO APKLAU-SINĖTI HINCKLEY

WASHINGTON, D.C. — FBI atstovas pranešė, kad jis nega-lėjęs apklausti John Hinck-ley, nes negalėjo prie jo prieiti. Hincklio tėvai, patyrę apie jo areštą, tuojau pasamdė advo-katus, kurie išgavo iš teismo sprendimą, draudžiantį kitiems prie jo prieiti, nes jis esąs psi-chiatrų priežiūroje. Advokatai gavo teismo įsakymą palikti jį ramybėje.

FBI keliais atvejais bandė jį apklausti, bet advokatai, tu-rėdami teismo sprendimą, ne-prileisdavo niekam prie jo prieiti.

KINIJA PRADEJO VARŽYTI LAISVĘ

PEKINAS (AP). — 1976 me-tais mirus premjerui Mao Tse Tungui, naujoji Kinijos valdžia norėjo pagerinti piliečių ekono-minį ir politinį gyvenimą bei panaikinti nuolatinę baimę, kuri ypatingai buvo įsigalėjusi vadi-namos kultūrinės revoliucijos

metu. Atvanga buvo reikalinga sudarant naują partijos aparatą bei vyriausybę ir siekiant įgauti žmonių pasitikėjimą. Dabar vėl grįžtama į visiško paklusnumo laikotarpį.

Kinijos vyriausybės galva — vicepremjeras Deng Xiaoping žada pasitraukti iš valdžios bir-želio mėnesį ir ją perleisti kom-partijos gen. sekretoriui Hu Yao-bang. Esamos negerovės — juo-doji rinka bei spekuliacija yra priskiriamos laisvėjimui. Taip pat priskiriamos žemės ūkio ne-sėkmės, nes ūkininkai palieka žemę ir vyksta į miestus uždar-biauti ar spekuliuoti.

Smūgių demokratėjimui davė patį Deng Xiaoping kompartijos suvažiavime, pareikšdamas, kad tvarkai atstatyti bus panaudo-jama kariuomenė.

MIAMI MIESTE DOMI-NUOJA KRIMINALAS

MIAMI, Fla. — Šiaurės ame-rikiečių mėgiamiausia Floridos vieta yra dominuojama krimi-nalistų. Miami miesto gyventojai ir atostogautojai vengia nak-ties metu išeiti į gatvę reikalais ar tik pasivaikščioti. Miami miesto Prekybos Rūmų vykdo-mo direktoriaus pranešimu, policija pataria naktį nevaikš-čioti. Biznieriui priversti išleisti daug pinigų savo versloviečių bei prekių apsaugai, didžiausias trū-kumas yra sargų. Nusikaltimus padidina narkotikai.

Pastaruoju metu gyventojų ir turto apsaugai pasamdyta dar 200 policininkų, bet jų dar per-mažai. Problema sudaro ir virš 5,000 kubiečių pabėgėlių, kurie daugumoje yra kriminaliniai nusikaltėliai. Sekančiais metais Dade apskrityje numatoma sam-dyti dar 500 policininkų.

PLATINKITE "NAUJENAS"

Naujienoms reikalingas

SPAUSTUVES DARBININKAS

(Turi mokėti raides rinkti)

NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, IŠMOKYSIME.

Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos. Telefonuoti darbo valandomis

421-6100

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

Hours: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

Hours: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMAS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligo-ninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildo-mi vienetai. Didelis garažas. Mar-quette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MORRIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

HFLP WANTED — FEMALE Darbininkių reikia

REIKIA PRIZICRETI vyresnio amžiaus asmenį ir atlikti lengvą namų ruošos darbą Westchester priemiestyje. Duodamas kamba-rys, maistas ir geras atlygini-mas. Skambinti po 7:30 val. vak. 562-5583

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko PRANO SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis. Knyga su formomis gauna-ma Naujųjų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chica-go, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$174. Aukštas nukrito, kai pakilo visai naujas Ameri-kos erdvėlaivis.

— Aviacijos vadovybė susirū-pinusi nukritusiomis plytelėmis nuo "Columbia" paviršiaus.

— Saudi Arabijoje statomas pats didžiausias aerodromas pa-saulyje. Jis kainuos 2 milijonus dolerių.

Kas yra nuobodus žmogus?

Nuobodus žmogus yra tas, ku-ris čia yra šiandien ir čia rytoj.

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Bom Loser!

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turliu Chicago miesto leidimā. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensin-niams. Kreiptis:

A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, ce-mento laiptai, portai, stogai ir visa kita.

FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

Dengiamie ir talsome visu rdi

sių stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, Ill. 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458

Taip pat daromi vertimai, giminų išskirtimai, pildomi pilietybės pra-šymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 40642. - 424-8654

State Farm Fire & Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU:

A. LAURAITIS
V. RASČIAUSKAS

Sudarome dokumentus giminėms iš Lietuvos iškviesti, Ruošiamė ekskursijų ir pavienių asmenų maršrutus į Lie-tuvą ir į visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis ir geriausiais patogumais.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Tel.: (312) 238-9787-8.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS, DUKRA SOFIJA ir bendra-

darbė RITA LIKANDERYTĖ

LINKI VISIEMS LIETUVIAMS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISOS SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 — 4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, April 14, 1981